

УДК 339.9

DOI: https://doi.org/10.31521/modecon.V42(2023)-02

Варламова М.Л., кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри міжнародних економічних відносин, Донецький національний університет імені Василя Стуса, м. Вінниця, Україна

ORCID ID: 0000-0001-7111-1136

e-mail: m.varlamova@donnu.edu.ua

Ищук Ю.А., доктор філософії, доцент, доцент кафедри міжнародних економічних відносин, Донецький національний університет імені Василя Стуса, м. Вінниця, Україна

ORCID ID: 0000-0002-4187-7816

e-mail: yu.ishuk@donnu.edu.ua

Підходи до оцінки сталого розвитку країн

Анотація. У статті здійснено аналіз методів оцінки сталого розвитку. Систематизовано підходи щодо визначення поняття «сталий розвиток», внаслідок чого встановлено, що концепція сталого розвитку включає багато аспектів, через що не існує єдиного підходу до виміру його результируючих показників. Розглянуто класифікацію методів оцінки сталого розвитку. Проведено аналіз рейтингу сталого розвитку країн відповідно до методики ООН. Розглянуто результати реалізації цілей сталого розвитку ООН країнами ЄС. Запропоновано удосконалити підходи та методи оцінки сталого розвитку за рахунок інноваційних технологій та штучного інтелекту, що можуть бути застосовані в аналізі великих даних, прогнозуванні, моніторингу, розробці індексів та оцінок, використанні інтерактивних інструментів для участі громадськості, застосуванні технології блокчейн для підтвердження даних.

Ключові слова: сталий розвиток; методики оцінки сталого розвитку; цілі сталого розвитку ООН; сталий розвиток ЄС; індекс сталого розвитку країн.

Varlamova M.L., Ph.D., Associate Professor, Associate Professor of the Department of International Economic Relations, Vasyl' Stus Donetsk National University, Vinnytsia, Ukraine

Ishchuk Y.A., Ph.D., Associate Professor, Associate Professor of the Department of International Economic Relations, Vasyl' Stus Donetsk National University, Vinnytsia, Ukraine

Approaches to States' Sustainable Development Assessment

Abstract. Introduction. Introduction. In today's conditions, the concept of sustainable development becomes particularly relevant and has been actively discussed both in scientific and governmental circles for many decades. During this time, various approaches have been developed to assess the sustainability of the countries' development. It is important to note the challenge of the lack of a universally accepted methodology for assessing sustainable development, which complicates the analysis of global and regional trends. In connection with the European integration vector of Ukraine, there is also a need to analyze the trends in sustainable development of EU countries.

Purpose. The research is aimed at systematizing existing methods of sustainable development assessment of countries and analysis of sustainable development of EU countries.

Results. The article conducts an analysis of methods of assessment of sustainable development, systematizes approaches to defining the concept of "sustainable development". It reveals the multifaceted nature of the concept, leading to the absence of a singular approach to measuring its resulting indicators. The classification of sustainable development assessment methods is examined, including an analysis of the sustainable development ranking of countries according to the UN methodology. The article examines the results of the implementation of the UN Sustainable Development Goals by EU countries and proposes the improvement of assessment approaches through innovative technologies and artificial intelligence.

Conclusions. The assessment of sustainable development uses various methodologies proposed at both global (by international organizations) and local levels to identify country-specific issues. The analysis resulted in the systematization of approaches to sustainable development assessment, classifying them based on sustainability spheres, assessment methods, scales and combination methods. The analysis of the EU experience concludes that the monitoring of the sustainable development of EU countries is aligned with the progress of the implementation of the UN SDGs. Considerable attention is paid to this issue, and based on the 2022 ranking data, EU countries are at the forefront in terms of sustainable development.

Keywords: sustainable development; sustainable development assessment methods; UN Sustainable Development Goals; EU sustainable development; country sustainable development index.

JEL Classification: F42.

¹Стаття надійшла до редакції: 19.12.2023

Received: 19 December 2023

Постановка проблеми. У сучасних умовах концепція сталого розвитку набуває особливої актуальності та активно обговорюється як у наукових, так і в урядових колах, протягом багатьох десятиліть. За цей час були розроблені різні підходи для оцінки сталості розвитку країн. Важливо відзначити проблему відсутності єдиної загальноприйнятої методики для оцінювання сталості розвитку, що ускладнює аналіз глобальних та регіональних тенденцій. У зв'язку з цим існує потреба систематизації існуючих підходів до оцінки сталого розвитку країн. З урахуванням європейського вектору інтеграції України актуальним також стає аналіз тенденцій сталого розвитку країн ЄС.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Проблема сталого розвитку активно досліджується сьогодні на рівні міжнародних організацій, а також іноземними та українськими вченими. Зокрема, відмітимо таких дослідників як Жук Ю., Ханова О., Скібіна С., Латишева О., Ровенська В. тощо. Більш детального дослідження вимагають підходи до оцінки сталого розвитку, вивчення досвіду ЄС.

Формулювання цілей дослідження. Метою дослідження є систематизація існуючих методів оцінки сталого розвитку країн та аналіз сталого розвитку країн ЄС.

Виклад основного матеріалу дослідження. Глобалізація, що є однією з основних рис сучасного суспільства, надала людству неабияку можливість для спільного розвитку, але водночас вона також

створила складні виклики, які потребують ретельного аналізу та розв'язання:

1. Сучасний світ переживає серйозну екологічну кризу, яка включає в себе зміни клімату, забруднення природних ресурсів, викиди парникових газів та інші екологічні проблеми. Розв'язання цих проблем вимагає комплексного підходу до оцінки сталості розвитку країн.

2. Стале економічне зростання та розподіл благополуччя є критичними для сталого розвитку. Зміни у глобальній економіці, фінансові кризи, торговельні конфлікти та нерівномірний розподіл ресурсів потребують нових методологій оцінки.

3. Стале збереження соціальної стабільності та розвитку суспільства потребує розв'язання соціальних проблем, таких як нерівність, безробіття, доступ до освіти та охорони здоров'я. Оцінка соціальних аспектів сталого розвитку є необхідною для досягнення гармонії в суспільстві.

4. Сталий розвиток неможливий без співпраці між країнами та глобальних ініціатив. Забезпечення глобальної стійкості вимагає обміну досвідом та спільних методологій оцінки.

Усі ці аспекти вказують на те, що проблема оцінки сталого розвитку країн вимагає подальшого дослідження для вирішення комплексних викликів сучасності.

Перш за все, слід зазначити наявність великої кількості підходів до визначення поняття «сталий розвиток» (табл. 1).

Таблиця 1 Підходи до визначення поняття «сталий розвиток»

№ з/п	Автор/організація	Визначення
1.	Всесвітня Комісія з питань навколишнього середовища та розвитку (Brundtland Commission)	Сталий розвиток – це розвиток, який задовольняє потреби сучасного покоління без погіршення здатностей майбутніх поколінь задовольняти свої потреби [1].
2.	Міжнародний союз охорони природи та природних ресурсів (IUCN)	Сталий розвиток – це впровадження засад, які спрямовані на забезпечення рівної доступності природних ресурсів для поточного та майбутнього поколінь [2].
3.	Світовий банк	Сталий розвиток – це покращення якості життя впродовж часу шляхом економічного зростання, соціальної справедливості та ефективного управління природними ресурсами [3].
4.	ООН	Сталий розвиток – це гармонічний розвиток, що враховує економічні, соціальні й екологічні аспекти, забезпечуючи задоволення поточних потреб без загрози майбутніх поколінь [4].
5.	Стокгольмський екологічний інститут (SEI)	Сталий розвиток – це той, який забезпечує гармонію між людськими цілями та здатністю екосистем підтримувати життя [5].
6.	Харчова Сільськогосподарська Організація (FAO)	Сталий розвиток – це використання природних ресурсів таким чином, щоб задовольняти поточні потреби, не посягаючи на можливості майбутніх поколінь [6].
7.	Організація з безпеки та співробітництва в Європі (ОБСЄ)	Сталий розвиток – це процес, що спрямований на досягнення гармонії між економікою, соціальними потребами та збереженням природи [7].
8.	ЄС	Сталий розвиток – розвиток, який задовольняє потреби сучасного покоління без ушкодження можливостей майбутніх поколінь задовольняти свої власні потреби [8].

9.	Ханова О.В., Скібіна С. О.	Сталий розвиток – це система взаємоузгоджених управлінських, економічних, соціальних, природоохоронних заходів, спрямованих на формування системи суспільних відносин на засадах довіри, партнерства, солідарності, консенсусу, етичних цінностей, безпечного навколишнього середовища, національних джерел духовності [9].
10.	Жук Ю.	Сталий розвиток – соціоприродна форма розвитку, що враховує екологічні й інші глобальні імперативи й становить, на відміну від економічно детермінованого нестійкого розвитку, систему коеволюції суспільства і природи [10].

Джерело: систематизовано авторами

Наведені визначення відображають різні підходи та акценти у розумінні сталого розвитку від різних міжнародних організацій та вчених. Це свідчить про те, що концепція сталого розвитку має багато аспектів, які варто враховувати в дослідженнях при оцінці сталого розвитку країн.

У дослідженні було розглянуто підходи деяких міжнародних організацій щодо оцінки сталого розвитку.

ООН використовує різні методики для оцінки певних аспектів сталого розвитку та глобальних проблем. Перш за все, слід відмітити проведення аналітичних досліджень та формування відповідних звітів. Зокрема, звіт про людський розвиток, звіт про стан навколишнього середовища тощо. Ці документи містять велику кількість даних та аналізів, що дозволяє визначити поточний стан розвитку та ефективність стратегій.

Також ООН розробляє індекси, які допомагають визначити рівень розвитку та сталості різних країн, порівнюючи країни за рівнем життя, освіти, здоров'я та інших параметрів.

Слід зазначити й встановлення ООН глобальних цілей сталого розвитку - Цілі Сталого Розвитку (ЦСР) на період до 2030 року. Для вимірювання прогресу в досягненні цих цілей розробляються відповідні показники.

Окрім того, ООН веде моніторинг та звітність щодо виконання міжнародних угод та конвенцій, пов'язаних зі сталим розвитком, а також проводить дослідження та аналізи економічного та соціального розвитку в різних регіонах світу, що допомагає визначити тренди та виклики, що стоять перед країнами та глобальним співтовариством.

Усе наведене вище дозволяє ООН та її агентствам здійснювати моніторинг стану сталого розвитку, оцінювати прогрес та розробляти стратегії для досягнення цілей сталого розвитку в усьому світі.

Привертає увагу й активно використовується методика оцінки сталого розвитку Стокгольмського екологічного інституту (Stockholm Environment Institute, SEI), що базується на комплексному підході й враховує такі ключові аспекти:

1. Екологічна стійкість. Оцінюється вплив господарської діяльності на навколишнє середовище, включаючи аналіз викидів, використання природних ресурсів та забруднення.

2. Соціальна справедливість. Визначається, як господарські проекти або політика впливають на соціальну справедливість, рівень життя та доступ до ресурсів для різних груп населення.

3. Економічна ефективність. Здійснюється оцінка ефективності економічних моделей та інвестиційних проектів з погляду досягнення сталого розвитку.

4. Інституційна інтеграція. Проводиться аналіз та оцінка існуючих політичних, правових та інституціональних рамок для сталого розвитку.

5. Глобальна перспектива. Здійснюється характеристика впливу діяльності на глобальному рівні, включаючи аспекти світової зміни клімату та інші глобальні виклики.

Методика SEI спрямована на створення інструментів та моделей, які допомагають урядовим органам, науковцям та громадськості краще розуміти взаємозв'язок між господарською діяльністю, соціальними аспектами та збереженням природи й методика сприяє прийняттю більш обґрунтованих рішень у сфері сталого розвитку.

В оцінці рівня сталого розвитку в країнах Європейського Союзу (ЄС) використовуються різні підходи та методології, які спираються на дані, показники та аналіз різних аспектів економіки, соціуму та навколишнього середовища. Основні напрями оцінки рівня сталого розвитку в країнах ЄС:

1. Використання індексів, таких як Індекс сталого розвитку (Sustainable Development Index) або Індекс розвитку цілей сталого розвитку (Sustainable Development Goals Index), які враховують різні аспекти сталості, включаючи економічний розвиток, соціальну справедливість, екологічну стійкість та інші.

2. Оцінка прогресу в досягненні конкретних Цілей сталого розвитку, які були визначені як частина Глобальної 2030 Агенти сталого розвитку ООН. Кожна країна ЄС має зобов'язання проводити моніторинг та звітувати про прогрес щодо цих цілей.

3. Використання національних статистичних агентств та міжнародних організацій для збору та аналізу даних щодо економічного розвитку, забезпечення соціальних потреб, стану навколишнього середовища, рівня безробіття та інших показників.

4. Аналіз ефективності та впливу різних господарських та соціальних політик, включаючи їхній внесок у досягнення сталого розвитку.

5. Визначення впливу господарської діяльності на довкілля, включаючи аналіз викидів парникових газів, використання природних ресурсів, рівень забруднення та інші екологічні аспекти.

6. Оцінка соціальних аспектів, таких як рівень бідності, доступ до освіти та охорони здоров'я, рівень безробіття та інші фактори, які впливають на якість життя громадян.

У цілому кожна країна має власні підходи до оцінки сталого розвитку, але при цьому здійснюється аналіз прогресу щодо досягнення Цілей сталого розвитку ООН.

Проаналізувавши різні підходи до оцінки сталого розвитку здійснено їх систематизацію за певними критеріями (рис. 1).

1. За сферами сталого розвитку:

1.1. Оцінювання економічних показників розвитку.

Аналіз сталого розвитку в цьому підході здебільшого

ґрунтується на економічних індикаторах, таких як ВВП, інвестиції, зайнятість і т. д. Цей підхід акцентує на економічному зростанні та прибутковості, інколи недостатньо враховуючи соціальні та екологічні аспекти.

1.2. Оцінювання показників, що характеризують соціальний розвиток країни. У цьому підході оцінка сталого розвитку базується на соціальних індикаторах, таких як освіта, охорона здоров'я, нерівність тощо. Він зосереджений на покращенні якості життя населення.

1.3. Оцінювання показників, що характеризують екологічну ситуацію в країні. Цей підхід враховує вплив людської діяльності на навколишнє середовище. Він оцінює використання природних ресурсів, забруднення, зміни клімату і таке інше. Екологічний підхід вказує на необхідність екологічної сталості.

Рисунок 1 - Класифікація підходів до оцінки сталого розвитку

Джерело: систематизовано авторами

2. За методами оцінки:

2.1. Якісна оцінка.

Один із методів якісної оцінки - це оцінка політик та стратегій, які спрямовані на сталий розвиток. Дослідники аналізують законодавчі акти, програми, та інші документи, що визначають шляхи досягнення сталого розвитку.

Сталість розвитку також пов'язана зі змінами в соціокультурному контексті. Вчені можуть проводити дослідження та анкетування для визначення впливу культурних, етичних і соціальних чинників на сталий розвиток.

Також сьогодні активно використовуються метод експертних оцінок, який дозволяє отримати якісне

уявлення про вплив різних проєктів та ініціатив на сталий розвиток.

2.2. Кількісна оцінка.

2.2.1. Розробка і використання індикаторів, таких як індекси екологічної сталості, індекси людського розвитку, індекси біорізноманіття тощо, дозволяють кількісно виміряти рівень сталого розвитку в різних аспектах.

2.2.2. Використання комп'ютерних моделей та сценаріїв дозволяє прогнозувати вплив різних стратегій і політик на сталий розвиток та розробляти кількісні прогнози.

2.2.3. Використання статистичних даних, таких як дані про виробництво, викиди парникових газів,

рівень бідності, дозволяє виміряти конкретні параметри, які впливають на сталий розвиток.

2.2.4. Визначення величини екологічного відбитку та внутрішнього екологічного розвитку дозволяє оцінювати вплив людської діяльності на природу.

Для оцінки сталого розвитку і визначення його рівня іноді використовують системи індексів, які об'єднують декілька ключових показників і показують загальну картину сталості розвитку в країні або регіоні. Ось кілька систем індексів, які використовуються для цієї мети:

Індекс сталого розвитку (Sustainable Development Index, SDI): цей індекс визначається на основі великої

кількості показників, які включають в себе економічні, соціальні та екологічні аспекти сталого розвитку. SDI намагається врахувати всі важливі аспекти розвитку й об'єднати їх узагальнений показник.

Індекс сталого розвитку ООН (United Nations Sustainable Development Index, UNSDI): ООН також розробляє Індекс сталого розвитку, який базується на кількості показників, включаючи економічні, соціальні, інфраструктурні та екологічні складові.

Відповідно до рейтингу 2023 року найкращі показники сталого розвитку серед країн ЄС спостерігаються у Фінляндії, Швеції, Данії, Німеччині, Австрії (рис. 2).

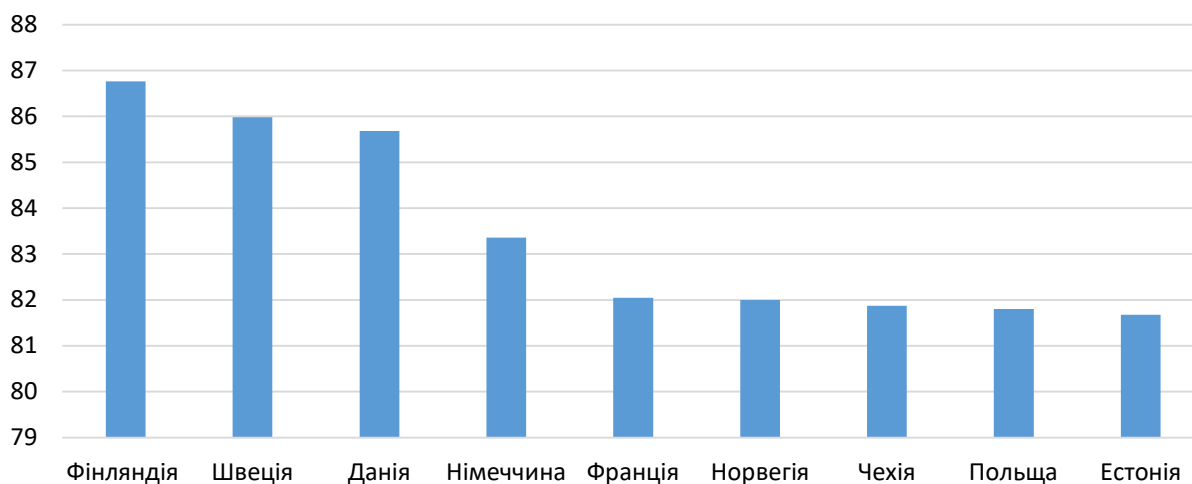

Рисунок 2 - **Топ-10 країн за Індексом сталого розвитку ООН, 2023 р.**

Джерело: побудовано на основі [12]

Україна посіла в даному рейтингу 38-ме місце з індексом 76,52.

Індекс сталого розвитку «Екологія, економіка, суспільство» (Economic, Social, and Environmental Sustainability Index, ESESI). Цей індекс об'єднує індикатори, що відображають стан екології, економіки та суспільства в одному загальному показнику.

Індекс розвитку людського капіталу (Human Capital Index, HCI), який оцінює інвестиції в людський капітал, включаючи освіту, охорону здоров'я та навички.

За даними оцінки HCI 2020, 5 з топ-10 країн - це країни ЄС (Бельгія, Португалія, Словенія, Польща та Естонія).

Індекс сталого розвитку від Goldman Sachs (Goldman Sachs Sustainable Development Index), який базується на різних показниках, включаючи кількість викидів парникових газів, рівень життя та інші фактори.

Ці системи індексів допомагають у визначенні та порівнянні сталості розвитку в різних країнах і регіонах і можуть бути важливими інструментами для прийняття рішень та планування стратегій у сфері сталого розвитку. Вони дозволяють отримувати комплексну інформацію та виявляти тенденції в

розвитку, а також визначати пріоритети для подальших заходів.

Сучасні методи оцінки сталого розвитку країн постійно розвиваються і вдосконалюються, оскільки вони відображають складний та змінюваний характер сталого розвитку.

Під час вимірювання сталого розвитку, кількісні та якісні підходи можуть використовуватися як окремо, так і в поєднанні, залежно від конкретних цілей та завдань дослідження. Комбінування цих підходів допомагає забезпечити більш повне розуміння сталого розвитку та його складових частин.

3. За масштабом:

3.1. Глобальний підхід. Оцінка сталого розвитку охоплює весь світ та глобальні проблеми, такі як зміни клімату, біорізноманіття і т. д. Це важливо для розробки глобальних стратегій.

3.2. Локальний підхід. Оцінка сталого розвитку здійснюється на рівні конкретних регіонів, міст або специфічних проєктів. Це дозволяє більше уваги приділяти контекстуальним особливостям.

4. За способом комбінування методів:

4.1. Інтегрований підхід - це спроба об'єднати всі аспекти сталого розвитку (економічні, соціальні, екологічні) у єдину цілісну систему. Він акцентує на

взаємодії та взаємозалежності цих аспектів та вказує на необхідність інтеграції стратегій у всіх цих сферах.

4.2. Мультиплексний підхід - це підхід, який використовує різні методи, інструменти та індикатори для оцінки сталого розвитку. Він акцентує на різноманітності методів та джерелах даних, які можуть бути використані для отримання більш об'єктивного образу сталого розвитку.

4.3. Системний підхід - це підхід, який розглядає сталий розвиток як систему, де всі складові взаємодіють між собою. Він використовує теорії системного аналізу для вивчення цієї взаємодії та аналізу можливих впливів різних рішень на систему.

Отже, всі ці підходи розглядають сталий розвиток як складну та взаємозв'язану проблему, і вони допомагають аналізувати її з різних точок зору та з різних підходів. У більшості випадків, дослідники використовують комбінацію цих підходів для досягнення більш повної та комплексної оцінки сталого розвитку.

Характеризуючи оцінку сталого розвитку в ЄС, слід зазначити, що вона здійснюється також відповідно до показників ООН. Їх реалізація закріплена у європейських договорах і вже тривалий час знаходиться в центрі європейської політики. Порядок денний в галузі сталого розвитку на період до 2030 року та її 17 Цілей сталого розвитку (ЦСР), прийнятих Генеральною Асамблеєю ООН у вересні 2015 року, надала новий поштовх глобальним зусиллям у досягненні сталого розвитку.

Відповідно до даних Євростату попри глибоку економічну рецесію, спричинену пандемією COVID-19, ЄС зробив значний прогрес у забезпеченні достойної роботи та економічного зростання (ЦСР 8) та зменшенні бідності (ЦСР 1), а також у поліпшенні гендерної рівності (ЦСР 5).

Досягнуто прогрес у зменшенні нерівностей (ЦСР 10), забезпеченні якісної освіти (ЦСР 4) та сприянні миру та особистій безпеці на території ЄС, а також у поліпшенні доступу до правосуддя та довіри до інститутів (ЦСР 16). ЄС також відзначився прогресом у досягненні цілей здоров'я та благополуччя (ЦСР 3), попри пандемію COVID-19, а також в інноваціях та інфраструктурі (ЦСР 9).

Прогрес щодо інших цілей був менш значущим. Очікується більший прогрес для трьох цілей: боротьби з кліматичними змінами (ЦСР 13), охорони життя на суші (ЦСР 15) та глобальних партнерств (ЦСР 17). Щодо боротьби з кліматичними змінами (ЦСР 13), ЄС встановив дуже амбіційні та безпрецедентні кліматичні цілі на 2030 рік, і, порівняно з минулими тенденціями, для їх досягнення буде потрібно більше зусиль. Щодо охорони життя (ЦСР 15), навіть якщо площі територій з підвищеною охороною зросли з 2013 року, необхідні додаткові зусилля для зупинення деградації екосистем.

Оцінка сталого розвитку є складним процесом, що стикається з численними проблемами й викликами. Серед них визначимо наступні:

1. Відсутність чіткого та універсально прийнятого визначення сталого розвитку ускладнює оцінку та порівняння рівнів розвитку між країнами та регіонами.

2. Брак даних та інформації. У деяких країнах і регіонах відсутність або недостатність даних стосовно певних аспектів сталого розвитку ускладнює оцінку і моніторинг.

3. Проблеми вимірювання. Визначення точних індикаторів та методів вимірювання сталості може бути важливим викликом. Поняття, які важко вимірювати, такі як якість життя або культурна різноманітність, можуть бути недостатньо враховані.

4. Політико-правові перешкоди. Через проблеми неузгодженості у законодавчій сфері, існування корупції оцінювання рівня сталого розвитку та досягнення прогресу може бути необ'єктивним.

У сучасних умовах цифровізації вважаємо доцільним удосконалити підходи та методи оцінки за рахунок інноваційних технологій та штучного інтелекту, що можуть бути виражені у наступному:

1. Аналіз великих даних (Big Data). Великі дані можуть бути використані для збору та аналізу інформації з різних джерел, щоб отримати повний образ сталості розвитку. Можна використовувати алгоритми машинного навчання для виявлення зв'язків та патернів у великих наборах даних.

2. Прогнозування на основі даних. Штучний інтелект може допомогти створити моделі для прогнозування майбутнього сталого розвитку на основі наявних даних і враховуючи різні сценарії.

3. Моніторинг екологічних показників. Системи дистанційного зондування та аналіз зображень можуть допомогти в моніторингу екологічних параметрів, таких як лісозаготівлі, зміни використання земель, об'єми викидів CO₂ та інші.

4. Розробка індексів та оцінок. Інноваційні технології можуть використовуватися для розробки більш точних індексів та оцінок, які враховують різні аспекти сталого розвитку та забезпечують більш комплексний погляд.

5. Інтерактивні інструменти для участі громадськості. Розробка вебплатформ та мобільних додатків, які дозволяють громадськості брати участь у зборі даних та оцінці сталого розвитку, може зробити процес більш демократичним і відкритим.

6. Блокчейн для підтвердження даних. Технологія блокчейн може використовуватися для створення надійних та незмінних записів даних, що дозволить підтверджувати джерело та достовірність інформації в оцінці сталого розвитку.

7. Оцінка ефективності програм та проєктів. Штучний інтелект може використовуватися для оцінки ефективності розвитку програм та проєктів, виявлення пріоритетів та визначення оптимальних стратегій.

Таким чином, використання штучного інтелекту при оцінці показників сталого розвитку дозволить оптимізувати процес від збору даних до побудови прогнозів та моделювання сценаріїв.

Висновки. Оцінка сталого розвитку відбувається за допомогою різних методик, запропонованих як на глобальному рівні (міжнародними організаціями), так і на місцевому рівні з метою виявлення специфічних для певної країни проблем. У результаті аналізу методик, було здійснено систематизацію підходів до

оцінки сталого розвитку, у результаті чого виділено наступні класифікаційні ознаки: за сферами сталого розвитку, за методами оцінки, за масштабами, за способом комбінування. Аналіз досвіду ЄС дозволив зробити висновок, що моніторинг сталого розвитку країн ЄС здійснюється відповідно до прогресу реалізації ЦСР ООН. Даній проблематиці приділяється значна увага, і за результатами даних рейтингів 2022 року країни ЄС посідають перші сходинки за рівнем сталого розвитку.

Література:

1. Report of the World Commission on Environment and Development: Our Common Future. Brundtland Commission. URL: <https://sustainabledevelopment.un.org/content/documents/5987our-common-future.pdf>
2. International Union for Conservation of Nature (IUCN). URL: <https://www.iucn.org/>
3. The World Bank. URL: <https://www.worldbank.org/>
4. United Nations. URL: <https://www.un.org/>
5. Stockholm Environment Institute (SEI). URL: <https://www.sei.org/>
6. Food and Agriculture Organization of the United Nations. URL: <http://www.fao.org/home/en/>
7. Organization for Security and Cooperation in Europe. URL: <https://www.osce.org/>
8. Європейський Союз. Договір про функціонування Європейського Союзу. URL: <https://europa.eu>
9. Ханова О. В., Скібіна С. О. Сталый розвиток країн ЄС: методика й індикатори оцінювання. *Проблеми економіки*. 2017. №3. С. 20-32. URL: https://www.problecon.com/export_pdf/problems-of-economy-2017-3_0-pages-20_32.pdf
10. Жук Ю. Реалізація методичних підходів до оцінки сталого розвитку малих міст. *Вісник Львівського університету*. 2016. 166-176. URL: https://www.researchgate.net/publication/321249731_Realizacia_metodicnih_pidhodiv_do_ocinki_stalogo_rozvitku_malih_mist
11. Eurostat. URL: <https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-flagship-publications/w/ks-04-23-184>
12. United nations sustainable development index. URL: <https://dashboards.sdindex.org/rankings>

References:

1. Brundtland Commission. Report of the World Commission on Environment and Development: Our Common Future. (1987). <https://sustainabledevelopment.un.org/content/documents/5987our-common-future.pdf>
2. International Union for Conservation of Nature (2023). <https://www.iucn.org/>
3. The World Bank (2023). <https://www.worldbank.org/>
4. United Nations (2023). <https://www.un.org/>
5. Stockholm Environment Institute (2023). <https://www.sei.org/>
6. Food and Agriculture Organization of the United Nations (2023). <http://www.fao.org/home/en/>
7. Organization for Security and Cooperation in Europe (2023). <https://www.osce.org/>
8. European Union (2012). *Treaty on the Functioning of the European Union*. <https://europa.eu>
9. Khanova, O. V. & Skibina, S. O. (2017). Sustainable Development of EU Countries: Methodology and Evaluation Indicators. *Problems of Economics*, 3, 20-32. https://www.problecon.com/export_pdf/problems-of-economy-2017-3_0-pages-20_32.pdf
10. Zhuk, Yu. (2016). Implementation of Methodological Approaches to Assessing Sustainable Development of Small Cities. *Visnyk of the Lviv University*, 166-176. https://www.researchgate.net/publication/321249731_Realizacia_metodicnih_pidhodiv_do_ocinki_stalogo_rozvitku_malih_mist
11. Eurostat (2023). <https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-flagship-publications/w/ks-04-23-184>
12. United nations sustainable development index (2023). <https://dashboards.sdindex.org/rankings>

